

Valtuustoaloite lasten ja nuorten lukutaidon tukemisesta teatterin ja draaman keinoin

Sivistyslautakunta 28.01.2020 § 7

67/00.02.00/2020 [Valtuustoaloite lasten ja nuorten lukutaidon tukemisesta teatterin ja draaman keinoin]

67/00.02.00/2020 [Valtuustoaloite lasten ja nuorten lukutaidon tukemisesta teatterin ja draaman keinoin]

Kunnanvaltuusto 19.08.2019 § 57

Kokoomuksen valtuustoryhmä jätti kokouksessa seuraavan valtuustoaloitteen:

Suomen kunnissa tulisi tehdä työtä lasten ja nuorten lukutaidon edistämiseksi. Yksi ratkaisu siihen olisi tukea lukutaitoa teatterin ja ja draaman keinoin.

Helsingissä lukutaitoa edistetään jo draaman ja teatterin keinoin. Helsingin kaupunginkirjastolla on seitsemän vuotta ollut kirjaston teatteritäti. Tämä loistava konsepti on mahdollista monistaa mihin tahansa kuntaan. Helsingin teatteritäti Minna Rimpilä on on luvannut auttaa toiminnan käynnistämisessä. Hankkeen kummeiksi voidaan pyytää oman alueen kirjailijoita.

"Me allekirjoittaneet esitämme/Kokoomuksen valtuustoryhmä esittää, että kunnassa aloitetaan lukutaidon vahvistaminen teatterin ja draaman keinoin."

Aloitteen ovat allekirjoittaneet Kokoomuksen 3 valtuutettua sekä 5 muuta valtuutettua.

Valtuustoaloite kokonaisuudessaan on pöytäkirjan oheismateriaalina.

Päätös: Valtuusto ottaa aloitteen vastaan ja antaa sen edelleen kunnanhallituksen valmisteltavaksi.

Kunnanhallitus 09.09.2019 § 206

asian valmistelijat: kunnanjohtaja

Päätösehdotus: Kunnanhallitus lähettää aloitteen sivistystoimen ja sivistyslautakunnan valmisteltavaksi.

Päätös: Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti esittelijän päätösehdotuksen.

Sivistyslautakunta kiittää valtuutettuja lasten- ja nuorten lukutaitoa koskevasta Teatteri ja draama lukutaidon pelastajiksi -aloitteesta.

Aloitteen tehneet valtuutetut ovat aiheesta huolissaan suomalaisten lasten ja nuorten lukutaidosta. Aloitteessakin mainitut tutkimukset osoittavat lasten ja nuorten lukutaidon heikentyneen viime vuosina. Kansallisesti huoli lukutaidon kehityksestä kohdistuu erityisesti poikiin ja vieläpä itäsuomalaisiin poikiin. Kuten aloitteessa on mainittu, huono lukutaito linkittyy myös syrjäytymiseen ja nuorten

mahdollisuuksiin luoda omaa tulevaisuuttaan. Lukutaito on siis keskeinen taito selviytyä modernissa maailmassa.

Perusopetuksessa lukutaito ja sen kehittyminen on keskeisellä sijalla kaikista perusopetuksessa opetettavista aineista. Tämä näkyy esimerkiksi tuntijaossa ja eri aineiden sisällöissä. Monilukutaito on myös huomioitu perusopetuksen kaikki oppiaineet läpäisevissä laaja-alaisen osaamisen kokonaisuuksissa.

Draama puolestaan on osa äidinkielen ja kirjallisuuden vuorovaikutustilanteissa toimiminen -osa-alueen opetusta. Draama on luokkamuotoista vuorovaikutteista, toiminnallista ja kokemuksellista opetustoimintaa, jossa keskitytään yhdessä toimimiseen käyttäen teatterin keinoja.

Draaman opetuksen keskiössä ovat teatterille ominaiset kuvitteelliset tilanteet, joissa oppilaat toimivat sekä rooleissa että omana itsenään. Työskentely tapahtuu pääosin ryhmässä ilman ulkopuolista yleisöä. Äidinkielessä draamaopetusta integroidaan kirjallisuuteen, joka tarjoaa työskentelyyn kuvitellut tapahtumat ja roolihenkilöt. Keskeisinä oppimisen kohteina ovat draaman toimintamuodot omien ideoiden ja ajatusten ilmaisuvälineenä, kokonaisilmaisuna, vuorovaikutus-, sosiaaliset sekä tunnetaidot.

Valtakunnallisesti lukutaitoa edistetään lukuisissa erilaisissa hankkeissa. Tohmajärvellä näihin hankkeisiin osallistutaan aktiivisesti sekä perusopetuksessa että kirjasto- ja kulttuuritoimissa. Esimerkiksi vuonna 2019 kirjasto- ja kulttuuritoimi osallistui seuraaviin lukutaitoa edistäviin hankkeisiin.

- Huhtikuussa sanataidekasvatusta tukeva ja kehittävä järjestö Sanaratas toteutti draamallisen ja osallistavan sanataidepajat Käenpesässä sekä seurakunnan päiväkerhossa. Joulukuussa he toteuttivat draamallisen ja osallistavan joulutarinan eskareille kirjastossa.
- Eskareille järjestettiin runojen loruttelua runoilijan kanssa. 1-2-luokkalaisille järjestettiin runotyöpajoja kirjastossa sekä kyläkouluilla.
- Yläkoululaisille järjestettiin kirjavinkkausta: 7-, 8- ja 9-luokat.
- Syksyllä aktivoitiin vapaaehtoisia satutätejä ja kokeiltiin satutuokioiden järjestämistä.
- Lasten tapahtuma kirjastossa keväisenä lauantaina, jolloin ohjelmassa oli mm. satuja, runoja ja draamapajoja.

Keväälle 2020 on puolestaan suunnitteilla seuraavat lukutaitoa edistävät hankkeet.

- Tammikuussa LAPE -hankkeen puitteissa toteutetaan satutuokio kirjastossa, jolloin vanhemmat pääsevät lenkille.
- Keväällä kirjasto toteuttaa kirjavinkkauksia 1-luokkalaisille.
- Helmikuussa on kirjaston mediakasvatustapahtuma eskareille.
- Kirjaston uusimmassa ”Tarinat heräävät eloon” -hankkeessa koululaiset pääsevät luomaan tarinoita ja herättämään tarinat eloon musiikin avulla. Yhteistyötä tehdään Keski-Karjalan musiikkiopiston opettajien kanssa.

Kirjasto tekee yhteistyötä muun muassa varhaiskasvatuksen kanssa. Kirjasto on myös mukana suunnittelemassa ennen vuoden vaihdetta hanketta, jossa varhaiskasvatus hakee avilta erityisavustusta varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja alkuopetuksen lukemisen kulttuuria ja lukutaitoa vahvistaviin toimenpiteisiin. Siinä rahaa haetaan mm. kahden lukukoordinaattorin palkkaamiseen. Lukutaitoa kehitetään monella taholla ja monin eri tavoin.

Asian valmistelija	Sivistysjohtaja ja kirjasto- ja kulttuuritoimenjohtaja
Esittelijä	Sivistysjohtaja
Päätösehdotus	Sivistyslautakunta tiedostaa huolen lasten- ja nuorten lukutaidon kehittymistä ja kannustaa kunnan sivistystoimea työskentelemään edelleen aktiivisesti lasten- ja nuorten lukutaidon kehittämiseksi. Lisäksi sivistyslautakunta haastaa kaikki kuntalaiset kehittämään omaa lukutaitoaan. Lukeminen kannattaa aina.
Päätös	Sivistyslautakunta tiedostaa huolen lasten- ja nuorten lukutaidon kehittymistä ja kannustaa kunnan sivistystoimea työskentelemään edelleen aktiivisesti lasten- ja nuorten lukutaidon kehittämiseksi. Lisäksi sivistyslautakunta haastaa kaikki kuntalaiset kehittämään omaa lukutaitoaan. Lukeminen kannattaa aina.
